DEO OPT. MAX. VNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ, ET SANCTO LVCÆ ORTHODOXORVM MEDICORVM PATRONO.

QVÆSTIO MEDICA

QVODLIBETARIIS DISPVTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS XXXI. DECEMBRIS.

M. MARTINO AKAKIA, Doctore Medico, Præside.

An ineunte febre continuâ, unà sævo dolore ventris, opij usus phlebotomiæ præferendus.

FEBRIS nativi caloris morbus est, qui è blando & miti in igneum conversus, primùm in corde accenditur; mox in universum corpus effusus, partium omnium actiones, paucorum dierum curriculo corrumpit. Calor is si plures persistat dies, nec ullis intervallis distinguatur, continuam parit, mitiorem, graviorem pro succorum varietate, qui in venis effervescentes, varium toto corpore commovent incendium. Sanguis à molli tepore longè levissimum calorem exsuscitat; si putrescat paulo acriorem accendit: pituitæ non acris admodum, sed fumosus & halituosus tangenti primùm occurrit, posteà mordacior apparet: melancholici succi exardescit magis. biliosus humor acerrimo calore insignis est. Omnem illum calorem nemo medicus artis consultus neglectis contemptísque principibus remediis, solis alterantibus fucare tentaverit, sordentibus per initia morbi visceribus nutritiis. Sed imitabitur naturæ modum, quæ nonnunquam die critico, quo tempore corpus dolere, æstuare, uri maximè videri potest, multâ sanguinis è venis narium, sedis, uteri effusione, incendij fomitem fœliciter abscindit.

VBI primùm lacessere febris incipit, quandóque nullis, quandóque gravioribus symptomatis est comitata; puta vomitu, animi deliquio, capitis artuúmve dolore, ventris sæpissime, eóque peracerbo. mezenterium quippe quasi sentina totius corporis, venis & arteriis, quibus innumeris contextum est, meantium & remeantium succorum illuviem omnem excipit; hinc sæpe causa doloris, quando humores ibi delitescentes, accedente febris ardore commoti, ad vicinas membranas pelluntur; plerúmque incandescente viscerum, aliarúmve partium sanguine inflammatio tensióque magna exoritur. vel bilis & serum in venis innatâ mobilitate, fervoréque febris agitata multo impetu ad intestina ruunt; quorum cæcis vasorum anfractibus clausa, dum tunicas eorum, vel copiâ distendunt, vel acrimoniâ mordent, immanes dolores exsuscitant. hos solo stuporem inducente medicamento mitigare religio est. ne eò defixi humores posteà caput efferant, ægrúmque jactent vehementiùs, & fusi attenuatíque, quemadmodum fieri amat in colicis affectibus, dorsi dolores committant, aut paralysim generent, vel ad articulos transmissi, arthritidem.

PAPAVERVM lacryma liquórve gummeus, vulnere aut sponte è capitibus eorum exudans, opium est. Meconium, succus è totâ plantâ expressus. Illud rarius, & officinis ignotum ferè; hoc usitatum magis. utrumque quibusdam diversarum partium, calidum & frigidum. mansum enim os urit, mentem percellit, turbulenta parit insomnia, martem, & venerem accendit, stuporem & interitum accersit. Inde cum ex contrariis ac repugnantibus inter se naturæ viribus conflatum videatur, anceps medicamentum est, infidum, fallax, quod & vetabitur semper, & retinebitur. Superat tamen in illo calor; & in ardore summo, ac intolerabili cruciatu, neglectis potioribus auxiliis, solùm exhibere periculi plenum existit. auget quippe præfervidam viscerum intemperiem, vitiosos humores doloris parentes coërcet; & ut eum minuat, curatu tamen difficilem affectum reddit; partes siquidem omnes ad sensum & motum torpidiores factas, excrementis, quæ excutere nequeunt, tandem opprimit, vel rejectis ad ipsa præcordia saniosis & dolorificis humoribus, non leve periculum principibus partibus ingenerat.

FEBRIS continuæ curatio, ut & doloris sedatio, egregiè sanguinis missione perficitur. Cædendæ præcipuè ex venæ sunt, quæ amplæ & expeditæ, non procul remotæ ab illis partibus quæ dolore afficiuntur, ut ijs calore febrili æstuantibus, promptissimè refrigerij plurimùm accedat, humoris dolorem efficientis multum evacuetur, unáque pendentibus inde variis symptomatis strenuè succurratur. Vnde si quæ subest visceribus nutritiis inflammatio, facilè extinguitur, fervor ebullientis sanguinis mitigatur, ab educto multo sanguine, toto corpore non leviter refrigerato, nullo etiam suppressionis metu serosi biliosique humoris, qui aluinæ regionis partibus negotium facit, nullóque refluxus periculo, qui imminet à remediis narcoticis. Concitatam enim fluxionem arcet, & revellit; humorum acrimoniam contemperat, & delinit, dolorem mulcet, fomitémque & lares ipsius exhaurit. ejus in febribus administratio nunquam intempestua, nequaquam molesta. nimirum in unâ venæ sectione, tot insunt virtutes, medicamento narcotico denegatæ. Nullum enim sedando dolori præsidium memorari potest præsentius, seu refrigerare volueris, seu materiam doloris rescindere, si ad animi deliquium usque perseveret.

HINC longè securior est omni narcotico medicamento, ineunte cum febre dolore, phlebotomiæ ratio. quæ etsi vilissima videri queat, & vulgo notissima; in eâ tamen summa medicinæ vis atque dignitas elucescit: ut quæ multorum auxiliorum loco, cum morbo pugnet, vitiosos humores revellat, evacuet, adeo ut quæ corpus nostrum regit facultas ea oneris parte levata, doloris si quæ supereſt materiam facilè queat emendare. adulantium medicorum, & auram popularem captantium panacæa est meconium; quod plerumque nullo indicationum ductu, neque accuratè perspectâ ejusdem vi perniciosâ usurpatur: ut solent ij, qui in ipso febrilis exacerbationis principio, tussis sedandæ causa id exhibent; cujus tunc temporis eventus fœlix, cum ad miraculum sapere vult fortunæ temeritas. venenum est; tantâ siquidem pernicitate vitalia corripit, ut dissecto eorum, qui opio potionati sunt corpore, cordi adhæsisse compertum sit. Certè opij injuriâ multi lugent, plures iniquâ vivendi conditione, oculorum, aurium, memoriæ, mentis denique usu destituti, miseram vitam ducunt. pueris, senibus aut quo quo modo debilitatis exhiberi sine scelere non potest; quòd naturalis vitalísque spiritus pestifero narcoticorum medicamentorum afflatu extinguitur; quò fit ut spirituum vigore privata natura exuatur quidlibet moliendi potestate, corpúsque effœtum febris dolorísve materiam nequeat evincere.

Non ergo ineunte febre continuâ, unà sævo dolore ventris, opij usus phlebotomiæ præferendus.

DOMINI DOCTORES DISPVTATVRI.

M. Carolus de Laval.	*M. Io. Baptista de Revelois.*	*M. Guillelmus Petit.*
M. Dionysius Dodart.	*M. Fabianus Perreau.*	*M. Rolandus Merlet.*
M. Dionysius Puylon.	*M. Edmundus Charrier.*	*M. Stephanus le Gagneur.*

Proponebat Lutetiæ MATTHÆVS THVILLIER, Ambianus, A. R. S. H. M. DC. LXV.